

DEN NORSKE KIRKE

Karmøy kirkelig fellestråd

Rådhuset

4250 KOPERVIK

Tlf: 52810001

Faks: 52810014

kirkevergen@karmoykirken.no

www.karmoykirken.no

Kirkerådet

Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no

Kopervik 04.06.2015

Vår saksbehandler: PGH

Vår ref.: 12/00042-008

Arkivkode: 001

Veivalg for fremtidig kirkeordning - Høringsuttale

Karmøy kirkelig fellestråd behandlet på sitt møte 03.06.2015, sak 12/15 «Veivalg for fremtidig kirkeordning» og har følgende enstemmige høringsuttale:

Karmøy kirkelig fellestråd (KKF) takker for brev av 15.02.2015 vedr. Høring «Veivalg for fremtidig kirkeordning». KKF omfatter 8 menigheter. Kommune, fellestråd og prosti har samme grenser.

Sammen med en rekke menighetsråd og kirkelige fellestråd sendte også KKF inn en uttale i oktober 2012 i forbindelse med Kirkerådets refleksjonsprosess. Vi konstaterer imidlertid at få av innspillene som det store flertallet av rådene gav, er med i høringsnotatet som nå er utsendt. Det mener vi er en stor svakhet med høringen.

KKF er opptatt av at den kirkelige strukturen må forenkles og at soknet fortsatt blir den handlende, juridisk selvstendige og grunnleggende enhet. Derfor er det viktig at soknets rettsstatus fastholdes og at det legges til rette for at soknet har den nødvendige handleevne og handlefrihet til å kunne styre sin virksomhet. Ansvar og myndighet må legges lokalt.

En forenklet struktur legger til rette for en bedre ressursutnyttelse. KKF mener at én arbeidsgiverlinje for alle tilsatte med lokalt arbeidsgiveransvaret er en grunnleggende forutsetning for dette.

KKF har følgende tilbakemelding på hørings spørsmålene

1. Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: JA

Det må fastholdes at soknet er grunnenheten i Den norske kirke og den juridiske handleevne som soknet har i dag, må videreføres. Kirkestrukturen må bygge opp under og styrke soknets mulighet til å tilsette medarbeidere, ta ansvar for økonomiforvaltning, virksomhet og strategisk utvikling. Derfor må soknet også i framtiden være en selvstendig juridisk enhet.

KKF er også av den oppfatning at så lenge som det legges opp til at hovedfinansieringen til Den norske kirke skal være kommunal bevilgning, vil framtidig struktur være avhengig av framtidig kommunal struktur. Det er nødvendig at det er et organ på kommunenivå som på vegne av soknene står i dialog med og samspiller med kommunen.

Dersom kommunereformer fører til større enheter, bør trolig både prostigrenser og evt. soknegrenser justeres. Dette vil igjen ha konsekvenser for vurderingen av hvilke oppgaver som skal ligge på de ulike nivåene.

KKF er enig med Kirkerådets mindretall: Et mindretall i Kirkerådet mener at oppgaver og myndighetsfordeling mellom de ulike nivå bør justeres slik at den lokale kirke styrkes.

2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: JA

Den offentlige finansieringen er etter vårt syn viktig for at kirken skal kunne være en landsdekkende folkekirke.

En ny kirkelovgivning må inneholde forpliktelser for det offentliges økonomiske ansvar over for Den norske kirkes særlige stilling, jfr Grunnlovens §16.

3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

Dagens finansieringsordning er i hovedsak bevilgning fra stat og kommune.

Den mest radikale endringene av dagens finansiering er at den ikke lenger skal skje ved årlige budsjettvedtak i Stortinget og kommunestyret. Et alternativ vil kunne være en allmenn livssynsavgift.

Et system basert på innkreving av medlemsavgift er ikke ønskelig.

4. Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar:

Først og fremst ved å samle oppgaver, ansvar, virksomhet og beslutningsmyndighet for oppgavene lokalt i organ som opptrer på vegne av soknet. Det kan en gjøre ved å slå sammen dagens to strukturer.

Dersom arbeidsgiveransvaret legges til et nytt fellesråd (av noen kalt justert prostiråd), vil en i prinsippet kunne begrense seg til to nivåer i kirken: Kirkemøte/Kirkeråd og Menighetsråd/Fellesråd(prostiråd).

Dersom det etableres nye fellesråd/prostiråd parallelt med en ny kommunestruktur, vil en kunne redusere antall fellesråd betraktelig. Å unngå unødig byråkrati (som delegering av myndighet gjerne fører med seg), sikres best ved en enhetlig arbeidsgiverfunksjon.

5. Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Det er vanskelig å tallfeste soknestørrelsen. Geografiske og demografiske forhold vil ha betydning. Soknene må imidlertid være store nok til at det kan etableres et godt og stabilt stabsfelleskap. Samtidig må man der det er hensiktsmessig kunne etablere stabssamarbeid på tvers av soknegrensene.

6. Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: JA

De fleste som tok del i refleksjonsprosessen i 2012/2013 gav tilbakemelding om at dagens ordning er god.

7. Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: På kommunenivå.

Dersom ikke kommunereformen fører til store nok enheter, kan det tenkes et fellesorgan for flere kommuner som alternativ. «Småkommuner» vil med økte krav til kompetanse og kapasitet også måtte opprette interkommunale samarbeid på flere områder innenfor kommunal tjenesteyting. Dette kan føre til større forståelse for at Dnk må gjøre det samme.

KKF er av den oppfatning at dersom Karmøy kommune fortsetter med samme størrelse som i dag, vil et kirkelig fellesråd/prostiråd være robust nok til å kunne ivareta dagens og evt. nye oppgaver.

8. Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar:

Her kan det nok være forskjellig oppfatning i små og store fellesråd/menighetsråd. KKF er av den oppfatning at dagens arbeidsdeling mellom menighetsråd og fellesråd fungerer tilfredsstillende.

Menighetsrådet må ha reell innflytelse på egen virksomhet, men dersom flere av dagens oppgaver/ansvar skal overføres fra fellesråd til menighetsråd forutsetter det også at økte administrative ressurser følger med. Tydeliggjøring av hvordan samvirket mellom menighetsråd og fellesråd skal være, må regelfestes klarere enn i dag.

I ny kirkeordning må det presiseres hva som menes når det i Kirkelovens §14 står at fellesrådet skal «utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen og fremme samarbeid mellom menighetsrådene».

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: JA

Alle tjenestegrupper i soknet må underlegges samme styringsorgan og ha en samlende ledelse.

Et samlet styrings- og ledelsesansvaret skal sikre felles mål for alle. Den faglige selvstendigheten må relateres til mål og strategier for soknet.

10. Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Soknene bør ledes av daglig leder, normalt en annen enn presten. Daglig leder må være ansvarlig overfor soknets organer.

Vi er enige med Kirkerådets flertall i 1A: «..all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer. Det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestatjenesten».

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

KKF er enig med Kirkerådets mindretall i pkt B som sier at «biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere, men biskopen bør ikke utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene».

Vi ønsker å styrke biskopens tilsynsfunksjonen. Denne bør gjelde alle medarbeidere, uavhengig av stillingskategori (unntatt ansatte i gravferdsforvaltningen). Tilsynet bør også mer enn i dag utøves overfor de ulike kirkelige råds virksomhet.

KKF er av den oppfatning at dersom biskopen fritas fra arbeidsgiveransvaret, vil tilsynet overfor tilsatte kunne utføres på en bedre måte - ved at både den tilsatte medarbeider og arbeidsgiver blir ansvarliggjort.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

KKF ønsker at Tjenestordning for biskoper § 1 første ledd videreføres: «Biskopen skal gjennom forkynnelse og sakramentforvaltning ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere. For å ivareta dette tilsynsansvar kan biskopen gi råd og veiledning, og også gi bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.»

Biskopen må være den som ordinerer og vigsler til kirkelig tjeneste. Biskopen må også ha en rolle ved ansettelse og eventuelt oppsigelsessaker for vigslert personell.

Visitaser bør også i fremtiden være en av de viktige måtene biskopen utøver sitt tilsyn på.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som i dag.

14. Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

Vi slutter oss til Kirkerådets mindretall, pkt B, som mener at bispedømmerådet ikke skal opprettholdes, og at oppgavene kan ivaretas av andre organer.

Det er naturlig at det knyttes en fagstab til biskopens virksomhet. Behovet for et demokratisk organ må sees i forhold til myndigheten som legges til soknets organer.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: I utgangspunktet ingen.

Dersom bispedømmerådet likevel forblir et demokratisk valgt organ, bør rådets oppgaver begrenses til å være rådgivende organ for biskopen som tar initiativ til og leder strategisk arbeid i bispedømmet, ivaretar faglige støttefunksjoner samt tilsetter de ansatte som ikke har soknet som arbeidsgiver.

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Tilsatte som arbeider på samme nivå i strukturen må etter KKF sitt syn ha samme arbeidsgiver. Det betyr:

- De som er tilsatt i de sentrale og regionale kirkelige organer bør ha det sentrale rettssubjektet som arbeidsgiver.
- De som er tilsatt på sokne-/fellesråd-prostinivå bør ha fellesråd/prostiråd som arbeidsgiver.

Felles arbeidsgiver ivaretar at gjeldende strategi, mål og planer blir en felles forpliktelse for alle tilsatte.

Å legge arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte til bispedømmerådet med delegasjon til instanser på soknenivå vil svekke soknets styring over egne ressurser. Dersom bispedømmenivået skal være arbeidsgiver for alle ansatte som arbeider lokalt, vil være det motsatte av å framheve soknet som den viktigste enheten. De lokale rådene blir med en slik løsning fratatt innflytelse, og det må iverksettes omfattende administrative ordninger for å kunne oppfylle pliktene etter reglene f.eks i arbeidsmiljøloven.

KKF støtter kirkerådets mindretall i pkt B som går inn for at «arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte som arbeider i soknet legges til fellesrådet» (eller et justert prostnivå).

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

Fellesrådet/prostirådet må ivareta soknets arbeidsgiverfunksjoner. Menighetsrådet kan eventuelt utøve oppgaver for eksempel i forbindelse med tilsetningsvedtak, slik det er rom for også i dagens ordning. Arbeidsgiverfunksjonen må forankres i soknet som rettssubjekt og at det er en rimelig grad av nærhet mellom den som utøver arbeidsgiverrollen og den som er arbeidstaker.

Arbeidsgiveransvaret er ikke en «fristilt» oppgave, det henger tett sammen med virksomhetsansvaret, med tilhørende styringsansvar og –plikt, og økonomisk ansvar for stillinger/drift.

18. I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Dersom kommunereformen noen steder ikke fører til en kommunestørrelser som gir en viss størrelse på fellesråd, bør det være mulig med samarbeid over flere kommuner. Se for øvrig svar under spørsmål 7.

Ut over dette bør det ikke åpnes for lokale eller regionale variasjoner. Fellesrådet/prostirådet bør være alene om arbeidsgiveransvaret for de som har sin virksomhet i soknet.

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar:

KKF vil først påpeke at de fleste tilsatte i kirken ikke er vigslet. Det særskilte med de vigslede stillingene må ikke organiseres slik at det i realiteten blir et skille blant de ansatte i soknet.

Den ordinerte tjenestens selvstendighet når det gjelder forkynnelse, sjelesorg og sakramentsforvaltning må føres videre.

Det spesielle med de ordinerte og vigslede tjenestene kan ivaretas gjennom biskopens tilsyn og rolle forøvrig, jfr svar 12. For alle vigslede tjenester gjelder det også at en må kunne hente faglig hjelp, støtte og veiledning i de funksjoner som er knyttet til biskopens tilsyn.

20. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

Kirkemøtet skal være kirkens øverste representative myndighet. Kirkemøtet vedtar kirkens ordninger, beslutter i saker av læremessig karakter og fastsette og fordele kirkens økonomi.

Kirkemøtet bør være et organ som ikke er sammensatt av andre organ for å sikre dens uavhengige legitimitet. Det må ikke kunne oppfattes som en interesseorganisasjon for bispedømmeråd.

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Sammensetningen må endres. Det må etableres ordninger/valgsystemer med direkte valg av medlemmer til Kirkemøtet.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Bispemøtet må tydeliggjøres og formaliseres i en fremtidig kirkeordning. Bispemøtet bør være saksforbereder for Kirkemøtet i lære- og liturgisaker. Bispemøtets demokratiske forankring må ligge i Kirkemøtet.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: KKF støtter kirkerådets vurdering jf. pkt 2: «For å ivareta biskopenes selvstendige rolle, bør Bispemøtets preses gis rollen å ivareta arbeidsgiverfunksjoner for de øvrige biskopene». For preses bør Kirkerådet ivareta arbeidsgiverfunksjonen. Biskopenes teologiske frihet må ivaretas».

24. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Etter Grunnlovsendringen i 2012 ble Kirkerådet tilført oppgaver som ikke var forutsatt da dagens bestemmelser om sammensetning ble vedtatt. Kirkerådet må settes sammen på en slik måte at det har kompetanse i forhold til de oppgavene det skal ha ansvar for.

Det er samtidig viktig at alle bispedømmene samt preses er representert. Kirkerådet må stå ansvarlig overfor Kirkemøtet.

25. Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: JA. Omtrent med samme mandat som i dag, men med større medvirkning av representanter for det allmenne prestedømmet (leke).

26. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som nå.

27. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som nå

Vennlig hilsen

Marta Lunde Medhaug
Kirkeverge